

ماراتن کوچک و بزرگ برای ورود به بازار تشنه انرژی



در کنار تمام مدعیان کوچک و بزرگ تولید و صادرات گاز، اسرائیل نیز خود را وارد گود کرده بنا بر اعلام برخی منابع غیر رسمی در منطقه تحت اشغال این رژیم 10میدان گازی با حدود یک تریلیون متر مکعب ذخیره گازی وجود دارد که اکنون گفته شده که نقشه صدور آن را به اروپا در سر می‌پروراند.

«اینک پس از دو روز مذاکره، اسرائیل، یونان، ایتالیا و قبرس توافقی تاریخی را مبنی بر احداث طولانی‌ترین و عمیق‌ترین خط لوله گاز جهان امضا کردند که اسرائیل و اروپا را به یکدیگر متصل می‌کند. این توافق با حمایت اروپا و تأمین مالی امارات صورت گرفته است». این خبر را روزنامه اسرائیلی «معارو» روز 25 نوامبر نوشته بود.

بنا به نوشته این روزنامه، طول این خط لوله دو هزار کیلومتر و عمق آن سه کیلومتر و ۵۰۰ متر تا سطح زیر دریا است و به اسرائیل اجازه صدور گاز به بالکان و اروپای شرقی را می‌دهد.

این طرح برای اولین بار توسط «یوال استینیتز» وزیر انرژی رژیم صهیونیستی به اتحادیه اروپا ارائه شد که با ۱۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری برای بررسی این طرح موافقت کرده است.

او گفته است: «طی چند دهه از نفوذ عربی در اروپا شاکی بودیم، صدور گاز از اسرائیل به نوعی رقابت با کشورهای عربی است».

گرچه جهان به سمت استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک در حرکت است اما پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که حداقل تا 50 سال آینده نفت و گاز نقش کلیدی خود را بین کشورهای مصرف‌کننده از دست نمی‌دهند.

ذخایر کم منابع فسیلی مثل نفت و گاز در اروپا در کنار تقاضای روز افزون اعضای این اتحادیه به انرژی کشورهای دارای منابع را به شدت در میدان رقابت برای بدست آوردن این بازار پر زرق و برق قرار داده است.

از روسیه و اوکراین اروپایی گرفته تا ایران، ترکمنستان و آذربایجان در آسیا، آمریکا در قاره‌ای دورتر، مصر آفریقایی و اکنون یک مدعی جدید با ذخایری مبهم.

براساس پیش‌بینی آژانس بین‌المللی انرژی تولید گاز طبیعی اروپا در سال 2030 به 112 میلیارد متر مکعب در سال کاهش خواهد یافت و در مقابل میزان تقاضا به 591 میلیارد متر مکعب خواهد رسید بنابراین بیش از 80 درصد نیاز به واردات، آنقدر جذاب هست که فروشندگان همواره در صدد دور زدن یکدیگر باشند.

می‌توان گفت اکنون تامین گاز قاره سبز در انحصار روسیه قرار دارد. مدیران شرکت روسی گازپروم در تلاش‌اند تا صادرات گاز خود به اروپا را به 200 میلیارد متر مکعب در سال افزایش دهند. سال 2017 گروه گازپروم در مجموع 194.4 میلیارد متر مکعب گاز به کشورهای اروپایی، همچنین ترکیه، صادر کرده بود. بنا به اظهارات الکسی میلر، مدیر عامل شرکت گازپروم، رسیدن به رکورد تازه در تحویل گاز به اروپا امکان‌پذیر است. ضمن اینکه روس‌ها به تازگی با همکاری ترکیه به دنبال احداث خط لوله گاز طبیعی روسیه-ترکیه به نام "ترک استریم" نیز هستند تا 31 میلیارد و 500 میلیون متر مکعب دیگر نیز از این مسیر به اروپا گاز ارسال کنند.

بنا بر اخبار منتشر شده خط لوله نورد استریم هم با ظرفیت انتقال سالانه 55 میلیارد متر مکعب گاز از غرب روسیه آغاز شده و با گذشتن از دریای بالتیک قرار است به‌صورت موازی با خط لوله دیگری موسوم به "جریان شمالی 1" با همان ظرفیت که هم اکنون فعال است، گاز روسیه را به آلمان منتقل کند.

به عبارتی، دو خط لوله در مجموع سالانه 110 میلیارد متر مکعب گاز راهی آلمان خواهند کرد. تا این حد وابستگی موضوعی نیست که اروپائی‌ها بابت آن نگران و به خاطر برخی جریان‌ات سیاسی به فکر متنوع سازی سبد انرژی خود نباشند.

اوکراین نیز به عنوان کشوری که محل ترانزیت گاز روسیه است از این فقر انرژی اروپا بی‌بهره نیست و همواره در یک سر جنگ‌های سیاسی-اقتصادی مثلث اروپا-آمریکا-روسیه قرار دارد.

روسیه از طریق اوکراین، بلاروس و آلمان به اروپا گاز صادر می‌کند و با احداث خطوط لوله «نورد استریم 2» و «ترک استریم» عملاً مقدار اندکی گاز از طریق اوکراین صادر خواهد شد که شاید سالی بیش از 10 میلیارد متر مکعب نشود که باعث کاهش درآمد حتی برخی بهره برداری‌های سیاسی این کشور خواهد شد.

آذربایجان دیگر فروشنده‌ای است که پروژه انتقال سالانه 16 میلیارد متر مکعب با ظرفیت نهایی 31 میلیارد متر مکعب را از طریق «کریدور گاز جنوبی» به سرعت پیش می‌برد.

علاوه بر اینها اروپا 24 درصد از نروژ، 13 درصد به صورت گاز مایع طبیعی و 11 درصد از الجزایر گاز وارد می‌کند.

ایران هم توانسته با ارسال روزانه حدود 30 میلیون متر مکعب گاز به ترکیه ردپایی از خود در اروپا به جای بگذارد.

آمریکا صادرات از طریق کشتی و ال.ان.جی را در برنامه خود قرار داده و اروپایی‌ها نیز در حال آماده سازی زیرساخت‌های لازم و بهینه سازی پایانه‌های خود برای این کشتی‌ها هستند.

ترکمنستان به عنوان چهارمین دارنده ذخایر گازی جهان پیش بینی می‌شود بتواند امنیت عرضه گاز به بازارهای جهانی از جمله اروپا را از طریق توسعه میدان گازی گالکینیش (Galkynysh)، از بزرگ‌ترین میدان‌های گازی جهان، تامین کند و بر این اساس برنامه صادرات گاز به اروپا را شتاب می‌بخشد.

شرکت ترکمن گاز به طور مستقل ساخت خط لوله داخلی شرق-غرب را به منظور ترانزیت گاز مناطق شرق به سواحل حوزه دریای خزر آغاز کرده و عشق آباد به عرضه مواد خام طبیعی به بازارهای اروپا از مسیر دریای خزر، آذربایجان و ترکیه به اروپا علاقه مند است.

در کنار تمام مدعیان کوچک و بزرگ تولید و صادرات گاز، اسرائیل نیز خود را وارد گود کرده بنا بر اعلام برخی منابع غیر رسمی در منطقه تحت اشغال این رژیم 10میدان گازی با حدود یک تریلیون متر مکعب ذخیره گازی وجود دارد که اکنون گفته شده که نقشه صدور به اروپا را در سر می‌پروراند.

قدر مسلم آن است که صادرات منابع انرژی به خصوص نفت، گاز و حتی برق علاوه بر منافع اقتصادی اولویتهای سیاسی را برای صادرکنندگان در پی دارد چرا که در دعوا و بازی‌ها از این وابستگی‌ها به عنوان برگ برنده امتیازگیری‌های بزرگی می‌کنند.

در شرایط گروکشی‌های روسیه و اوکراین و البته ترکیه، مسابقه ترکمنستان و آذربایجان، عرض اندام گاه و بیگاه آمریکائی‌ها و تحریم ایران، قطعاً آمدن یک مدعی جدید مثل رژیم صهیونیستی بیش از اهداف اقتصادی، پشت پرده‌ای سیاسی دارد از یک طرف در ظاهر قضیه به گفته وزیر انرژی این رژیم رقابت با کشورهای عربی است و شاید اصل ماجرا جنگ روانی علیه ایران برای ورود به بازار تشنه انرژی اروپا باشد.

البته معاون سابق امور اوپک وزارت نفت درباره برنامه جدید رژیم صهیونیستی در زمینه صادرات گاز معتقد است: گاز مکانیزم نفت را ندارد، معمولاً صحبتی می‌شود اما تا خط لوله و ال.ان.جی راه اندازی شود دست‌کم 5 سال طول می‌کشد.

وی در ادامه به ایلنا گفت: این صحبت‌ها را می‌کنند تا در مذاکرات دیگری چانه‌زنی کنند اکنون مصر امکان بیشتری برای صادرات گاز دارد چه بسا که این اخبار را درز می‌دهند که امتیاز بگیرند.

رضا مدیر یادآور شد: اصلاً اسرائیل ذخایر گازی شناخته شده‌ای که خودش استفاده کند، سرمایه گذاری کند و صادرات داشته باشد، ندارد.

وی تاکید کرده است: اسرائیل این شرایط را ندارد که بتواند به عنوان صادرکننده جدی گاز مطرح باشد بیشتر این اخبار تجاری بوده و برای مانور روی امنیت انرژی مطرح شده است.

در هر حال آنگونه که از شواهد امر پیداست، صادرات از رژیم صهیونیستی در حد حرف و وهم است هر چند پشتیبانی چون ایالات متحده و اسپانسی مثل امارات بخواهد آن را ساپورت کند.